

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 25. oktobra 1934.

Štev. 120.

Preveč predpisov

Ponovno smo že nastopili proti manji vedno novih predpisov, pa kakor vse kaže bo treba še mnogo boja, predno bo konec tej boleznici naše uprave. Kar venomer dežujejo vedno novi predpisi, ki segajo vedno bolj pogosto tudi na področja in v podrobnosti, ki se državne uprave niti ne tičejo. Tako je svoje dni bilo mnogo razburjenja — in upravičenega — ker so naenkrat izšli predpisi, ki so določali nove dimenzije za našo opeko. Zaman so takrat inženjerji in arhitekti dokazovali, da je ta predpis čisto odveč, da se z njim le delajo novi stroški, vsi argumenti so bili bob v steno, ker je nekdo mislil, da z dimenzijami opeke rešuje naše politično edinstvo.

Sedaj smo dobili nove predpise glede ugostiteljskih obrtov, ki gredo zopet mnogo predaleč, ker posegajo v podrobnosti, ki bi se jim morali res za življenje namenjeni predpisi ogniti v velikem loku. Je sicer res, da vladajo ponekod v državi v ugostiteljskih obratih razmere, ki naravnost kriče po uradni ureditvi, ki bi odpravila vsaj najbolj grobe nedostatke. Misel pa, da bi mogla uradna ureditev kar čez noč odpraviti vse nedostatke, je tako naivna, da se pač nikdar ne bi smela pojaviti. V krajih, kjer je tujec redek gost, kjer je rentabilnost hotela enaka ničli, ne morejo prav nobeni predpisi ustvariti modernega hotela. Prav tako pa je čisto odveč predpisovati v letovišču z razvitim tujskim prometom, kako morajo biti urejeni hoteli. To je moderni hotelier že davno sam opravi in prav gotovo boljše, kakor pa zahtevajo post festum izšli predpisi. Za razvoj hotelirstva in za napredek ugostiteljskih obrtov niso potrebni prav nobeni predpisi, temveč le dobra konjunktura. To je naš Bled naravnost odlično, že skoraj preodlično dokazal, saj je investiriral v izboljšanje hotelskih naprav skoraj več, kakor bi smel. Za napredek našega hotelirstva ni zato treba drugega kot dobrih pogojev za tujski promet in za rentabilnost ugostiteljskih obrtov, a vse drugo bo prišlo kar samo od sebe. Kdor bi n. pr. zgradil lepo avtomobilsko cesto od Jesenic pa do Sušaka, ta bi napravil gotovo več za napredek našega hotelirstva, kakor pa če izda sto debelih knjig raznih predpisov o ureditvi modernega hotela, gostilne ali kavarne.

Ze celo pa morajo biti napačni predpisi, ki se ne ozirajo na krajevne razmere, ki hočejo po enem kopitu kar naenkrat urediti vse ugostiteljske obrte po vsej državi. Vendar je več ko jasno, da je to, kar je morda na Bledu že mnogo preslabo, v kakšnem kraju na jugu države že skoraj luksuz. Zato pa postajajo tudi vsi takšni predpisi po enem kopitu nesmisel. Posledica takšnih predpisov more biti samo ta, da bodo nekateri kraji izgubili še tista prenočišča, ki jih imajo. Če so n. pr. stopnice v kakšnem prenočišču bolj strme, kakor določa uradni predpis, ali naj lastnik prenočišča kar naenkrat napravi nove stopnice. Kdo pa mu bo dal denar za to? Predpisi, ki segajo preveč v podrobnosti so vedno napačni, ker jemljejo podjetniku svobodo dela. Predpisi bi smeli vsebovati le splošne norme, dočim naj bodo podrobnosti prepuščene lastnikom ugostiteljskih obrtov. Slab obisk gostov bo lastnika kaj kmalu nagnal k potrebnim izboljšanjem in tudi brez vseh predpisov bo naš ugostiteljski obrt napredoval samo, če bo imel pogoje za obstoj.

Prevelika obilica predpisov pa ima tudi to posledico, da postajajo ti vedno bolj in bolj nejasni. Najbolj se to vidi pri davčnih vprašanjih, v katerih se kmalu nihče ne bo res spoznal. Tako doživljamo vedno nova pojasnila celo zaradi tako priproste stvari, kakor so računске takse. Te dni pa smo videli, kako sta dva urada čisto nasprotno tolmačila dolžnost plačevanja uslužbenske takse za hišno služinčad.

Ta nejasnost silno podražuje vse poslovno življenje, ker sili podjetnike, da že kar nastavljajo posebne davčne eksperte. Poleg tega jih sili ta nejasnost, da kalkulirajo vse cene višje, kakor pa bi jih kalkulirali, če bi imeli samo jasne in enostavne predpise. Hipertrofija predpisov postaja že gospodarska škoda.

Pri tem pa je tudi korist teh predpisov vedno manjša. Ker kaj pomaga predpis sam, če pa niso dani pogoji za njegovo izvrševanje. Na vsakem vogalu je lahko napis, da je prepovedano pluvati na tla, a vendar to nič ne pomaga. Nasprotno pa v mnogih hišah tega napisa sploh ni in vendar nihče v hiši ne pluje na tla. Več ko vsi predpisi je vzgoja in mnogo več bi dosegli, če bi skrbeli za dobro državljansko

vzgojo ljudi, kakor pa da izdajamo vedno nove in nove predpise.

Birokrat seveda te resnice ne bo spoznal, ker zanj so predpisi življenje, dočim so mu dejanske potrebe življenja deveta briga. V birokratični Avstriji so imeli ti birokrati idealno življenje in takrat je nastal oni znani rek pregovornega birokrata: zakaj izdajati jasne in enostavne predpise, ko pa se da isto povedati tudi s kompliciranimi. Mislimo pa, da v naši mladi državi res niso potrebni ti zapravori birokrati in da moramo zato njih povelj predpisov ustaviti. To tem bolj, ker drugače tudi nikdar ne pridemo iz sedanjegospodarske stiske, ki je pri nas tako trdovratna baš zaradi tega, ker ji daje birokratizem vedno novo oporo.

ne dopusti stabilizacije nad vse derutnih cen?

Kdo trpi škodo? Gotovo ne samo trgovina, katere žal itak nobeden več ne upošteva, ampak škodo trpi vsled takšnega gospodarstva tudi država, kot posestnik gozdov, v prvi vrsti pa naš kmetijski gozdni posestnik, ki že danes za les skoro nič več ne dobi. Tukaj naj se zastavi ves vpliv, tukaj naj se napravi red, da se v gozdovih, ki so last naših oblasti, ne bo do kraja izlegla nesreča našega kmetijskega gozdnega posestnika.

Oblast naj zahteva, da se kriveci pokličejo na odgovor. Zlasti pa moramo zahtevati, da se oblastno gozdno gospodarstvo ne izroča nekvalificiranim ljudem, da se v svrhu racionalne izbire razlaščenih gozdov postavi kontrolni odbor najzanesljivejših strokovnjakov, ki poznajo tudi potrebe inozemskega trga, da se v prihodnje ne bodo godile take usodne in neodpušljive napake, kakor se je to zgodilo v gozdnih okoliših Straže in Kočevja.

Če bi se bil prodal les na panju, bi imela uprava teh gozdov le korist, izvozna trgovina pa ne bi bila oškodovana vsled čezmerne ponudbe skoro neprodajnih izdelkov. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Oškodovani so direktno in indirektno vsi, ki se v Sloveniji bavijo z lesom. Ker se pa ta škoda prenaša na vse naše gospodarstvo, ne bo odveč, če bomo ob priliki to škodo še popolneje analizirali. Upamo, da nam bodo gospodje, ki so si dovolili to gospodarsko »ekstraturo«, potem obrazložili, s katerih vidikov gledajo oni na upravljanje razlaščenih gozdov.

Z rušenjem že itak katastrofalno nizkih lesnih cen se uničuje narodno premoženje, se zapravlja že itak nezadosten narodni kapital in zato moramo z vso odločnostjo zahtevati, da se napravi red in da se tudi v gozdovih pod državno upravo dobro in pravilno gospodari. Kdor je le birokrat, naj ne posega v posle, za katere je potrebna sposobnost trgovca! Zahtevamo zato, da se napravi red, in to takoj!

Polovičarska rešitev

Gradbeni minister dr. Srkulj je po svojem inspekcijskem potovanju v Primorski in Savski banovini sprejel novinarje ter jim govoril o aktualnih tehničnih vprašanjih, ki se tičejo napredka obeh banovin ter zlasti o graditvi cest, ki so važne za tujski promet. Med drugim je dejal, da bo v dveh letih gotova avtomobilska cesta med Sušakom in Ulejem. Na ta način bodo mogli turisti ob morju prevoziti vso našo obalo.

Nobenega dvoma ni, da bi bila dograditev takšne ceste največjega pomena za naš turistični promet in da mora biti vsak Jugoslovian vesel, če se že enkrat zvežejo vsa naša pomorska mesta z dobro avtomobilsko cesto. Kljub temu pa je treba dodati, da je samo medsebojna cestna zveza naših pomorskih mest in letovišč le polovičarska rešitev.

Kajti velika avtomobilska cesta, ki bi vodila v naša primorska mesta, se ne bi smela začeti šele pri Sušaku, temveč že pri Jesenicah in Mariboru. Kaj pomaga, če so naša jadranska letovišča med seboj zvezana z dobro avtomobilsko cesto, če pa ni tudi dostop v letovišča sama omogočen iz dobro avtomobilsko cesto. Najprvo je, da dobra cesta tujega avtomobilista zvabi k morju in zato je treba najprej zgraditi cesto do Sušaka. Šele ko je ta dograjena, potem naj se obmorska avtomobilska cesta gradi polagoma dalje do najbolj južne točke na naši obali. Samo tako se zida od temelja navzgor, samo na ta način se res pravilno postopa. Kakor pa se sedaj postopa, je pravo zidanje od strehe navzdol in gospodarsko popolnoma zgrešeno početje.

Medsebojna cestna zveza jadranskih letovišč dobi svoj pravi pomen šele potem, ko je zgrajena avtomobilska cesta do jadranskih letovišč. Šele avtomobilska cesta

iz Slovenije na Sušak daje pravi smisel obmorski avtomobilski cesti. Zato je treba znova poudariti zahtevo Slovenije, da dobi vsaj dobro avtomobilsko zvezo z morjem. Če se še do danes ni zgradila železniška zveza z morjem, pa čeprav je bilo to slovesno obljubljeno, in ta obljuba celo sankcionirana z zakonom, potem je pač avtomobilska zveza Slovenije z morjem minimalna zahteva, od katere Slovenija ne sme in ne more odstopiti.

Čas bi že bil, da bi slovensko časopisje z energijo in z vso vztrajnostjo začelo zahtevati izpolnitev te minimalne zahteve in da ne odneha s to zahtevo, dokler ni ta zahteva tudi izpolnjena. Prav tako pa bi morali tudi vsi naši odbori Jadranske stranke delovati v tem smislu, ker kaj nam pomaga morje, če pa smo zaradi pomanjkanja cest od njega odrezani.

Samo polovičarska rešitev je cestna zveza med našimi pomorskimi mesti, če ni že pred tem poskrbljeno za dober dostop v ta mesta. Vsaka polovičarska rešitev je gospodarsko napačna ter pomeni baš vsled svojega polovičarstva zapravljanje denarja. Danes pa nismo v tem srečnem položaju, da bi smeli denar zapravljati, zato tudi proč z vsako polovičarsko rešitvijo. In zato zahtevamo z vso odločnostjo, da se zgradi avtomobilska cesta iz Slovenije do morja, da se zvežejo Jesenice in Maribor skozi Ljubljano s Sušakom!

Od te zahteve ne odnehamo, ker bi sicer delali proti gospodarskim interesom Jugoslavije!

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 24. oktobra objavlja: Pravilnik za izvajanje javnih del — Razne razglase sodišča in uradov ter razne druge objave.

Tujci imajo prednost pred domačinom

V Avstriji se išče knjigovodja za tvornico v Jugoslaviji

Pred kratkim je bil objavljen v dunajski »Neue Freie Presse« oglas, v katerem se išče v vsakem pogledu zanesljiv, rutiniran in za bilansiranje izvežban knjigovodja za neko tvornico v Jugoslaviji. Kakor je iz oglasa razvidno, je objavila inšerat v dunajski list neka jugoslovanska tvornica sama.

Bolj zgovorno, ko vse ankete in vse konference, dokazuje ta oglas, kako popolnoma nesposobni smo, da bi pravilno rešili vprašanje zaposlitve tujih sil v naši državi. Ta oglas dokazuje nadalje, da so vsi naši predpisi o zaposlovanju tujcev le prazna fraza, ki nima prav nobene veljave in za katero se tuje podjetje pri nas niti ne zmeni, ker kako bi moglo drugače to tuje podjetje kar javno iskati po tujem listu knjigovodjo, ki bi ga zaposlilo v Jugoslaviji in ga potem prezentiralo našim uradom kot neobhodno potrebnega!

Menda ni treba še posebej dokazovati, da imamo dovolj zanesljivih, natančnih in tudi za bilansiranje izvežbanih domačih knjigovodij, ki so danes brez posla. Treba pomisliti le na ono ogromno število bančnih uradnikov, ki so ostali le zaradi številnih likvidacij in redukcij denarnih zavodov brez službe. So med njimi ljudje, ki so znani kot odlični strokovnjaki, ki pa ne morejo najti službe, ker pač vlada mrtvilo v poslovnem življenju denarnih zavodov. Le tu pa tam se odpre kakšna služba v kakšnem industrijskem podjetju, a sedaj naj še ta služba bo dostopna le tujcu. In oglas v dunajskem listu dokazuje, da smo prišli že tako daleč, da smatrajo lastniki tujih podjetij na naši zemlji to že kot samo po sebi umevno.

Da je prišlo do tega, ni brez krivde naša javnost. Še vedno se ta ne more otresti respekta pred tujcem, zlasti ne pred onim, ki služi pri nas in je tu bolj plačan kot vsak naš domači človek. In ta respekt je kriv, da se vsak predpis glede namestitve tujih nameščenec izvaja silno lakšno, da dejansko sploh ne velja. Kjer pa se že najdejo naši ljudje, ki so dovolj trdni in se ne dajo premotiti od lepih besedi tujca, tam pa dostikrat izostane uspeh od uspešne intervencije v Beogradu. Dolžnost naše javnosti je, da že enkrat takšne, očitno protinacionalne intervencije prepreči.

Krivda naše javnosti pa je še v drugem pogledu. Vsak naš nacionalni človek je

nejevoljen, kadar vidi v kavarni ali drugod celo kopico tujih agentov in potnikov. Toda vsi ti agenti in potniki bi že davno prenehali prihajati k nam, če bi bila naša javnost bolj zavedna, če bi zahtevala znanje našega jezika in če bi dajala prednost našim domačim potnikom in agentom. Potrebno je, da naša javnost že enkrat spozna, da ne pomaga le zabavljanje, če pa vsak posameznik od nas ne stori svoje narodne dolžnosti.

Pri tej priliki bodi opozorjeno tudi še na drugi kriček primer, kako se zaradi nezavednosti naše javnosti odjeda našim ljudem kruh. Vedno bolj obiskujejo tuji potniki in agenti tudi zasebne stranke. To krošnjarstvo je sicer prepovedano, a kdo se meni za to? Z vso zgovornostjo in navadno že z vsiljivostjo nagovarjajo k nakupu blaga in s svojimi navidežno nizkimi cenami premotijo ljudi, da kupijo tudi čisto ničvredno blago. Koliko tega blaga le po enkratni uporabi ni drugo ko za nasmeti! A vendar cvete tem tujim krošnjarjem posel, dočim morajo naši trgovci, ki plačujejo davke, ki dajejo zaslužke svojim nameščencem, ostati brez posla. Da, dogajalo se je celo to, da so v nekaterih uradih kar po vrsti vsi naročili blago pri takšnem tujem krošnjarju, pa čeprav bi mogli biti postreženi pri domačem trgovcu bolje in ceneje. Tudi to je eden od vzrokov sedanje gospodarske stiske, tudi v tem je razlog, da še ne pridemo do bolj-ših razmer.

Vprašanje zaposlitve tujcev, ko vsa druga vprašanja iz drobnega gospodarskega življenja, dokazujejo, da je vsaka pravilna in učinkovita rešitev teh vprašanj nemogoča, če res ves narod ne sodeluje pri reševanju teh vprašanj. Če se to ne zgodi, potem tudi ne pomagajo nobeni predpisi in ti ostajajo le prazna krpa papirja, ki je brez vsake veljave. Oglas tvornice, ki išče v dunajskem listu knjigovodjo, dokazuje to dovolj jasno. Pa bojimo se, da bo kljub tej zasušnici ostalo vse pri starem, ker se pač še ne zavedamo resnice, da je gospodarska osamosvojitev mogoča le s složnim, poštrenim in sistematičnim delom. Za enkrat pa smo se povzpeli šele do zabavljanja proti tujim nameščencem, a respekt pred njimi je še živ v naših kosteh.

Pobiranje prispevkov za bednostni sklad

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglasa:

V § 1. pravilnika o izredni davščini delojemalcev in službodavcev z dne 1. marca 1934 je določeno, da plačujejo v »Bednostni sklad« 0,50% od kosmatega zaslužka vsi nameščenci in delavci, ki so zavezani socialnemu zavarovanju in od teh svojih prejemkov plačujejo uslužbenški davek najmanj po Din 0,50 dnevno, Din 2— tedensko ali Din 11— mesečno. Hišni posli plačujejo po zadnji davčni noveli pavšalni uslužbenški davek Din 50— letno, torej izpod omenjenega minimuma, zato niso zavezani k prispevanju v »Bednostni sklad«. Omenjeni davčni minimum pa velja po besedilu pravilnika z dne 1. marca 1934 tudi glede 1/8 onega prispevka službodavcev: torej v vseh onih primerih, kjer plačujejo službojemalci manj uslužbenškega davka nego Din 0,50 dnevno, Din 2— tedensko ali Din 11— mesečno, tudi njihovi službodavci niso dolžni plačevati nadoštnega prispevka v »Bednostni sklad«.

Ta omejitev pa velja šele od 1. aprila 1934 dalje, dočim je za čas od 1. julija 1933 do 31. marca 1934 pri pobiranju izredne davščine delojemalcev in delodajalcev obvezen pravilnik o davščinah za kritje izrednih izdatkov proračuna »Bednostnega sklada« Dravske banovine za leto 1933./1934. z dne 7. junija 1933. Po tem pravilniku morajo plačati 1 odstotni prispevek vsi delojemalci; posli pa so dolžni prispevati pol odstotka, če jim je bil predpisan uslužbenški davek. Službodajalci, ki morajo po gornjem pojasnilu odpremljati prispevke za bednostni sklad, morajo že zapadle zneske čimprej odpremliti pri blagajni davčne uprave Ljubljana-mesto, ker bi se sicer moralo proti njim uvesti izvršilno postopanje.

K temu razglasu pripominjamo le to, da se je izkazalo naše mnenje kot pravilno in da je bila prvotna zahteva davčne uprave neutemeljena.

Nazadovanje poštnega prometa v Avstriji

Avstrijska pošta jadikuje, ker neprestano pada poštni promet. V l. 1932. je bilo odposlanih v Avstriji v domačem prometu še 218 milijonov pisem, v l. 1933. le še 207. Promet priporočenih pisem pa je padel za več ko dva in polkrat, zlasti vsled predpisa, da se mora vsako v tujino namenjeno pismo oddati na pošti odprto. Ljudje pa ne marajo, da bi vsakdo mogel čitati njih pisma in zato raje ne pošiljajo priporočenih pisem. Zelo je nazadovale tudi promet z dopisnicami, ker so pristojbine previsoke. Kako pretirane so poštnje pristojbine v Avstriji se vidi najbolj iz teh števil.

Anglež plača za pismo v Avstrijo 30 grošev poštnine, Avstrijec, ki mnogo manj zasluži, pa za odgovor v Anglijo 60 grošev. Amerikanec plača za pismo v Avstrijo 5 centov ali 25 grošev, Avstrijec pa 60 grošev.

In zaradi teh previsokih poštnin pada poštni promet na vsej črti, da avstrijska pošta uprava jadikuje in zdihuje, kako se ljudje vedno manj poslužujejo pošte. Toda vse to jadikovanje prav nič ne pomaga, temveč treba je odpraviti ono napako, ki sili ljudi, da obračajo pošti hrbet. In ta napaka so previsoke poštnje tarife. Pošta je postala predraga in zato se je ljudje vedno manj poslužujejo. Treba je poštnine znižati, pa se bo dvignil tudi poštni promet. In če pošta uprava v Avstriji tega ne bo spoznala, potem bo pač poštni promet padel še naprej, ker pač drugače biti ne more.

Ta resnica pa ne velja seveda le za Avstrijo, temveč za vse države, ki imajo previsoko poštnino. In tudi pri nas je že čas, da bi se pregledale poštnje tarife, če niso previsoke in vzrok, da poštni promet ne napreduje v tej meri, kakor bi moral z ozirom na rast prebivalstva.

Naročajte „Tegovski list“!

Žalostna zgodovina nekdanje puškarske šole v Kranju

Po Koroškem plebiscitu je bila ustanovljena s pomočjo koroških slovenskih puškarskih strokovnjakov puškarska šola v Kranju, ki je dobro uspevala in bi še bolj uspevala, če bi bila deležna večje podpore. »Po potrebi službe«, kakor se navadno pravi, pa je bila šola l. 1930. prenešana v Užice. In s tem se je začelo padanje šole. Število dijakov je padalo vsako leto in leto za letom se je moral opustiti en razred. Tako je letos ostal le še en razred s štirimi učenci, pa še od teh so nekateri Slovenci. Teh štiri učencev pa je učilo šest učiteljev. Tako je dosegla puškarska šola v Užicah to žalostno slavo, da je imela več učiteljev ko učencev. Sedaj je ukazana premestitev šole po potrebi službe v Sarajevo. Morda bo sedaj zopet bolje. Nekdanja premestitev šole v Užice je bila posledica onega znanega predsodka, da na meji ne sme biti industrije. Tako so premestili tudi puškarsko šolo iz Slovenije v Užice — in s tem šolo ubili, kakor po vsem tem ni mogoče drugače reči.

Javen tečaj o narodnem gospodarstvu v Celju

Kakor smo že poročali, priredi celjski pododbor Društva absolventov državnih trgovskih šol za Dravsko banovino, sedež Ljubljana, v začetku novembra javen tečaj o narodnem gospodarstvu. — V ta namen bo v sredo dne 7. novembra ob 7. uri zv. v društveni sobi v celjskem Obrtnem domu informativen sestanek vseh interesentov, da se pogovore o vsem potrebnem glede tečaja. — Apiliramo na vso našo gospodarsko in drugo javnost, da agitiira za udeležbo na tem tečaju, ki bo prvi te vrste v Celju in ki bo nudil vsem udeležencem obilno poučnega in zanimivega gradiva iz važne narodno-gospodarske vede.

Kolkovanje kreditnih knjižic

Finančno ministrstvo je dooznalo, da posamezni tvorničarji, trgovci in obrtniki prodajajo blago s kreditnimi knjižicami, ki podlegajo letni taksi 5 Din, tudi kadar ga prodajajo osebam, ki se bavijo s preprodajo takega blaga. Ker je tako ravnanje pogrešno in na škodo državnih financ, je finančno ministrstvo z razpisom z dne 19. oktobra 1934, št. 8/6381/III na podlagi člena 43 zakona o takšah pojasnilo naslednje: »V smislu točke 3. tar. post. 34 taksne tarife in točke 7 čl. 56 taksnega in pristojbinskega pravilnika se mora za kreditne knjižice računski taksa plačevati samo v primerih, kadar prodaja trgovec ali obrtnik blago na kredit osebam, katere blago trošijo za svojo neposredno porabo. V vseh drugih primerih pa se mora izdati račun in plačati taksa po točki 1. tar. post. 34 taksne tarife, čeprav bi se prodajalo na kredit.

Prodaja blokov monopolskih obvezcev za računsko takso

Davčna uprava za mesto Ljubljana razglasa:

»V smislu odloka ministrstva financ, davčni oddelek, z dne 26. septembra 1934, št. 78033/III, se bloki monopolskih obvezcev za računsko takso iz tar. post. 34 taks. zak. ne bodo več prodajali po trafikah, pač pa le pri davčnih upravah, v Ljubljani pri monopolnem odseku davčne uprave za mesto na Krekovem trgu (poslopje finančne direkcije), ob delavnikih v času od 8. do 12. ure. Obvezancem se bodo izdajali bloki le proti naročilnicam v dveh izvodih, ki jih morajo stranke same izgotoviti.«

Turistično sodelovanje Jugoslavije in Bolgarske

Kot nujna posledica trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Bolgarsko so se začela sedaj pogajanja tudi za turistično sodelovanje obeh držav. V ta namen je odpotoval zastopnik splitskega »Putnika« Jerko Čulić v Bolgarsko, da se pogaja z bolgarskimi zastopniki turističnih društev o skupnem delovanju na turističnem polju.

Tvrdka iz Candije išče zastopnika

Tvrdka Ant. A. Anemojannis, Candie, (Crète), ki izvažajo rozine, rožiče, olivno olje, rafinirano olje in drugo blago, išče solidnega in resnega zastopnika, ki bi prevzel prodajo (eventualno tudi v komisijo) prej navedenega blaga. Tvrdka izvažajo že skozi več let in jo priporoča tudi naš konzulat v Candiji. Interesenti naj se obrnejo s ponudbami neposredno na imenovano tvrdko.

Politične vesti

Jugoslovanski poslanik v Budapešti je v verbalni noti zahteval pojasnil od madjarske vlade o bivanju Pavelića in njegovih zvezah na Madjarskem.

»Temps« poroča, da bo jugoslovanska vlada zahtevala izročitev v Franciji aretiranih atentatorjev. List pravi, da bo tej zahtevi ustrezno in da pridejo atentatorji pred državno sodišče v Jugoslaviji.

Še tretja skupina atentatorjev je obstojala, kakor je sedaj ugotovila preiskava. Ta skupina je pripravljala atentat v Londonu.

Blizu Arada v Rumuniji so policijski organi aretirali dva sumljiva tipa, ki sta nameravala izvršiti atentat nad kraljem Karlom.

Besedilo francosko-italijanskega kolonialnega sporazuma je že sestavljeno. Francija bi po tem sporazumu v glavnem ustregla italijanskim željam. Ta sporazum pa bi bil podpisan istočasno z italijansko-jugoslovanskim sporazumom. Nato bi šele odpotoval Laval v Rim.

Obenem se nadaljujejo pogajanja za izročitev dr. Pavelića in Kvaternika, ker bi se šele potem mogla popolnoma zaključiti preiskava o marsejskem zločinu.

Na sestanku med Lavalom in francoskim rimskim veleposlanikom Chambrunom pa se je razpravljalo tudi o italijansko-madjarskih odnosih. Vse kaže, da je pravilno označil francosko stališče Pertinax v »L'Echo de Paris«, ko pravi, da ne more priti do pravega zblizanja med Italijo in Francijo, dokler bo Italija zagovarjala madjarski revizionizem.

Poslopje ruskega poslanstva v Bukarešti je bilo te dni izročeno sovjetskemu poslanstvu.

Rumunski minister Mihalake je odpotoval v Italijo. Mihalake je znan po svoji italofilski politiki.

Madjarska vlada je prepovedala izhajanje dnevnika »Magyarság« za štiri dni, tednika »Heti Hirek« pa za štirinajst dni zaradi breztaktnih napadov na Jugoslavijo.

Madjarski parlament je imel po štirih mesecih v torek svojo prvo sejo. Predsednik parlamenta se je v otvoritvenem govoru spominjal pokojnih dr. Dollfusa, Hindenburga ter žrtve marsejskega zločina ter izrekel sožalje madjarskega naroda Jugoslaviji in Franciji.

Poljski opozicijski tisk je zelo neprijazno komentiral Gumbösov obisk v Varšavi. Listi pravijo, da bi bilo mnogo bolje, če bi se obisk odložil, ker more preiskava o marsejskem atentatu prinesiti še razna presenečenja. Tudi se opozicija zavaruje proti preozki zvezi z Nemčijo.

Hitler ni hotel sprejeti škofa dr. cerkve dr. Müllerja. Sodijo, da bo moral dr. Müller odstopiti, da pa se hitlerjevska politika v cerkvenem vprašanju ne bo izpremenila.

General Göring je v Beogradu izjavil dopisnikom francoskih in angleških listov, da je Nemčija takoj pripravljena skleniti mednarodni dogovor glede oboroževanja v zraku.

Retoromani v Švici nočejo več veljati za Italijane in zahtevajo, da se njih jezik, ki ga govori okoli 50.000 ljudi, proglasi za 4. državni jezik v Švici. Ne zahtevajo pa, da se proglasi za uradni jezik, ker bi bilo to zvezano s prevelikimi stroški za Švico. V Italiji te zahteve retoromanske inteligence pač ne bodo veseli.

Vojaške diktature v Španiji ni, temveč je vlada Lerrouxa še naprej gospodar položaja. Še vedno pa ni rešen spor med predsednikom republike Zamoro in vlado. Zamora zahteva namreč, da se postopa z ujetniki milo in da se nad nikomur ne izvrši smrtna obsodba. Tudi Lerroux je bil v začetku tega mnenja. Nezaslišana grozodejstva upornikov in strah, da bi trpela avtoriteta vlade, so izpremenili mnenje Lerrouxa.

V Varšavo je prišlo več španskih revolucionarjev, ki potujejo po polomu socialistične revolucije v sovjetsko Rusijo.

Pariška izdaja »Daily Herald« trdi, da je bil sklenjen med Nemčijo in Japonsko tajen dogovor, po katerem se je Nemčija obvezala, da bo vsako leto iz Japonske uvozila 1 milijon ton svile, Japonska pa bo uvozila iz Nemčije kemične proizvode. Nadalje je bilo dogovorjeno, da odide na Japonsko 500 nemških letalcev in letalskih inženjerjev.

Združene države v Sev. Ameriki ustanove v Vladivostoku generalni konzulat. Pripravlja se tudi ustanovitev rednega zračnega prometa med Ameriko in Vladivostokom.

Denarstvo

Konferenca guvernerjev narodnih bank držav Male antante

Koncem oktobra bo v Bukarešti konferenca guvernerjev narodnih bank držav Male antante. Konferenca bo predvsem razpravljala o ožjem sodelovanju vseh treh narodnih bank na podlagi sklepov in resolucij gospodarskega sveta držav Male antante. Predsednik konference bo guverner rumunske banke.

Konferenca držav z zlato valuto

Konferenca zastopnikov držav z zlato veljavo v Bruslju se je uspešno zaključila ter je bilo sprejetih več važnih sklepov. Vse na konferenci zastopane države podpisajo protokol, s katerim izjavljajo, da ohranijo sedanjo valutno pariteto s ciljem, da se poveča mednarodna izmenjava blaga, pri čemer bodo zlasti pospeševale medsebojne trgovinske stike. V ta namen se ustanovi posebna komisija, katere naloga bo, da s specialnimi bilateralnimi dogovori doseže vsaj 10 odstotno povišanje zunanje trgovine med državami z zlato veljavo. Ustanovljena sta bila tudi dva pododborna, ki imata to posebno nalogo, da proučujeta vprašanja mednarodnega prometa in turizma, da bi se povečali turistični stiki med državami z zlato veljavo.

Zlate zaloge

posameznih držav so znašale (vse številke v milijonih švicarskih frankov):

	1. I. 1934	31. VII. 1934	31. VIII. 1934	30. IX. 1934
USA	20.803,5	24.285,6	24.425,8	24.420,4
Francija	15.655,1	16.298,1	16.604,2	16.710,1
Anglija	4.810,6	4.833,1	4.836,7	4.810,4
Belgija	1.966,0	1.892,1	1.905,7	1.917,7
Švica	1.998,1	1.642,4	1.734,5	1.808,0
Holandska	1.923,8	1.798,6	1.798,6	1.804,4
Italija	1.934,1	1.735,3	1.729,3	1.694,4
Nemčija	476,8	92,5	92,5	92,6
Skupno	49.568,0	52.577,7	53.127,3	53.288,0

*

Vendar enkrat! Poštna hranilnica ne bo pošiljala več obvestil o pripisu obresti onim vlagateljem, če znaša ta pripis manj kot en dinar. Za obvestilo o pripisu 25 par, se torej ne bo uporabljala več dopisnica za 75 par.

Bivši guverner ameriške federalne banke Black je izjavil, da je stabilizacija dolarja tako dolgo nemogoča, dokler ne bo stabiliziran angleški funt.

Češkoslovaška Narodna banka zniža lombardno obrestno mero za pol odstotka in se bodo posojila na državne vrednostne papirje obrestovala po 4,5, na druge efekte pa po 5%. Eskontna obrestna mera bo znašala še naprej 3,5%.

Avstrijska Narodna banka je sporočila industrijskim podjetjem, da jim bo dodeljevala devize samo za nabavo onih sirovin, za katere dokažejo, da so bile predelane doma v Avstriji. Na ta način hoče Narodna banka preprečiti, da bi si Nemčija nabavljala sirovine po ovinku preko Avstrije in da bi se zmanjšala avstrijska devizna podlaga zaradi nemških nakupov sirovin.

Bilanci vsota Banke za mednarodna plačila v Baslu se je v avgustu znižala od 673-3 na 655-9 milijona šv. frankov, in sicer zaradi dviga vlog centralnih bank. Likvidnost banke se je znižala od 59 na 55-7 odstotka.

Obvezno strokovno pregledovanje uvoznega blaga

Finančni minister je odredil, da se mora pošiljati na strokovni pregled to uvozno blago: zdravilne rastline, sadni in rastlinski sok, razne masti, razne smole in katri, olja za industrijsko potrebo, rastlinska olja, sladkor, razne alkoholne pijače, kvas, razni kisi, sadne konzerve za jed, steklen papir, material za čiščenje in za poliranje, ogljeni proizvodi, cerezin mešan s parafinom, parafinska olja, kolomaz, zlitine z živim srebrom, žveplo, razne soli in soliter, galice, razne kisline, lekarniški proizvodi in zdravila, razne barve, lak, firnež in umetna gnojila.

Pregled denarnih zavodov pod zaščito

Na podlagi čl. 11. uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov je predpisal trgovinski minister ta pravilnik o pregledu denarnih zavodov, ki so zaprosili za odlog plačil, sanacijo in izvenstečajno likvidacijo.

Čl. 1. Če odredi trgovinski minister v smislu čl. 4. in 26. uredbe pregled denarnega zavoda, ki je vložil v smislu čl. 1. uredbe prošnjo, izvede pregled komisija najmanj treh članov, ki se sestavi v prvi vrsti iz uradnikov, ki jih dajo na razpolago Narodna banka, Drž. hipotekarna banka in Poštna hranilnica. Komisijo imenuje trgovinski minister.

Dokler se pri odseku za kreditne zavode in zavarovalnice pri ministrstvu za trgovino in industrijo ne ustanovi v smislu čl. 7. uredbe inšpektorat, vodi preglede in izdaja potrebna navodila namesto inšpektorata sam ta odsek.

Čl. 2. Komisijski pregled mora ugotoviti dejansko stanje zavoda na podlagi načrta prečiščene bilance, kakršen je predložen prošnji na podlagi čl. 1. uredbe.

Čl. 3. Imajoč pred očmi predpise uredbe, katere namen je zaščita denarnih zavodov in njihovih upnikov in zlasti predpise o cilju in načinu prečiščevanja bilanc ko tudi onih o valorizaciji določenih premoženjskih delov, pregleda komisija zavod v smislu čl. 4. uredbe in navede oceno posameznih aktivnih postavk ter po potrebi vodi posebne zapisnike o določanju vrednosti važnejših aktivnih postavk. Pri ocenjevanju zavodovega premoženja bo komisija, če se pokaže potreba, uporabila osebe, katerim so dobro poznane razmere v kraju, v katerem dela zavod. Pri svojem delu mora komisija upoštevati vse informacije in ves material, ki ga ji da na razpolago uprava zavoda, da bi se na ta način mogla pregled in ocena zavodovega premoženja izvesti čim hitreje in čim bolj stvarno.

Če komisija oceni posamezne aktivne postavke znatno nižje, kakor pa so navedeni v prečiščeni bilanci in more takšna ocenitev vplivati na skupno premoženjsko stanje zavoda, mora komisija zahtevati od uprave zavoda pojasnilo in utemeljitev glede zavodove ocenitve teh aktivnih postavk. Če komisija tudi sedaj ne sprejme zavodove ocenitve, mora v svojem poročilu ali posebnem zapisniku utemeljiti in pojasniti svojo ocenitev.

V svojem delu se mora komisija ravnati razen po predpisih uredbe in tega pravilnika tudi še po navodilih, ki jih bo izdal inšpektorat, oz. odsek za kreditne zavode in zavarovalnice pri trgovinskem ministrstvu.

Komisija se mora prizadevati, da se izvede pregled pospešeno.

Čl. 4. Komisija sestavi poročilo o rezultatu svojega pregleda ter pove k vsaki aktivni postavki v prečiščeni bilanci svoje mnenje. Na podlagi ocenitve vseh postavk prečiščene bilance ugotovi komisija v svojem poročilu stanje denarnega zavoda ter priloži svojemu poročilu zapisnike, predvidene po pravilniku, ter ves material, na podlagi katerega je komisija izdelala svoje poročilo.

Če komisija ugotovi, da ni bilanca prečiščena ali ne zadostno prečiščena in če je možnost odpisa izgub s pomočjo rezerv, valorizacije ali odpisa glavnice, potem mora v svojem poročilu na to opozoriti in navesti, na kakšen način bi se mogla bilanca prečišiti.

Poročilo podpišejo vsi člani komisije. Če se kateri član komisije ne strinja s poročilom, podpiše poročilo s pripombo in utemeljijo svojega posebnega mnenja ali pa predloži posebno poročilo.

Poročilo komisije mora načelnik komisije poslati trgovinskemu ministru.

Čl. 5. Kakor hitro je komisija imenovana, se mora konstituirati na ta način, da si izvoli predsednika, ki organizira in vodi pregled zavoda.

Za svoje delo prejemajo člani komisije nagrado, ki jo določi trgovinski minister v breme fonda za nadzorstvo denarnih zavodov in ki se vodi pri Drž. hipotekarni banki.

Čl. 6. Člani upravnega in nadzornega od-

bora denarnega zavoda, ki se pregleduje, ko tudi direktor in drugi nameščenci zavoda, so dolžni dati članom komisije na razpolago knjige, korespondenco, dokumente in ves drug potreben material na razpolago, če to zahtevajo člani komisije ter jim dati tudi vsa druga potrebna pojasnila.

O nesoglasjih med člani komisije in organi zavoda glede dajanja na razpolago knjig itd., in dajanja informacij odloča dokončno inšpektorat, odnosno odsek za kreditne zavode in zavarovalnice pri trgovinskem ministrstvu.

Čl. 7. Člani komisije, ko tudi vsi drugi, ki sodelujejo pri pregledu, marajo zaupni jim posel vršiti vestno in skrbno. Oni so dolžni, da ohranijo kot uradno tajnost vse, kar bi izvedeli ob pregledovanju.

Čl. 8. Če se pregled ne izvede tako, kakor določa uredba, ta pravilnik in navodila, ki jih izda inšpektorat, odnosno odsek za kreditne zavode in zavarovalnice pri trgovinskem ministrstvu, zlasti pa če se izda o pregledu neresnično poročilo ali če se v njem zamolče ali napačno podajajo razne okoliščine, odgovarjajo oni, ki so pri pregledu sodelovali, ne samo po predpisih civilnega zakonika, temveč tudi kazensko.

Prav tako odgovarja materialno in kazensko v smislu čl. 47. vsak, kdor bi kršil dolžnost uradne tajnosti ali kdor bi se brez pravice poslužil tega, kar bi zvedel ob izvrševanju pregleda.

Čl. 9. Ta pravilnik stopi v veljavo na dan njegove objave v »Službenih novinah« (to je dne 17. oktobra 1934).

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju trgovca in posestnika Jerneja Kušlana v Kranju. Konkurni sodnik Gregorc, upravnik mase odvetnik dr. Sajovic. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Kranju dne 29. oktobra ob 9. Oglasitveni rok do 18. novembra. Ugotovitveni narok dne 26. novembra ob 9.

Poravnalno postopanje je uvedeno o premoženju posestnika in mizarja Ivana Novaka v Vižmarjih. — Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik Anton Hlebec, postajenačelnik v pokoju. Narok za sklepanje poravnave dne 30. novembra ob 11, rok za oglasitev do 20. novembra. Poravnalna kvota 50%.

Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o premoženju Franceta Izgorška, lastnika tovarne pohištva in stavbenih del ter elektrarne v Šmartnem pri Litiji. Poravnalni sodnik Hutter, poravnalni upravnik odvetnik dr. Mazek. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Litiji dne 22. novembra, rok za oglasitev do 15. novembra.

Potrjena je prisilna poravnava, sklenjena med trgovcem Francem Uranom na Glincah in njegovimi upniki.

Rumunija namerava zgraditi tvornico za avtomobile

Ravnateljstvo rumunskih državnih železnic se pogaja z nekaterimi tvornicami vagonov, da bi te skupno začele izdelovati avtomobile. Če bi se le polovica avtomobilov, ki jih letno naroča Rumunija (to je od 1400 do 1600 avtomobilov), nabavljala v domači tvornici, bi bila ta že rentabilna. Na podlagi tega računa je tudi nastal načrt o zgraditvi lastne avtomobilske tvornice v Rumuniji. Seveda bi se domača izdelava avtomobilov zavarovala tudi s primernimi zaščitnimi carinami.

Narodno bogastvo Anglije

»Time and Tide« poroča, da imajo angleški mali vlagatelji pri treh javnih hranilnicah vloženi eno milijardo 234 milijonov šterlingov prihrankov. K tej vsoti je še prišteti eno milijardo 309 milijonov šterlingov naloženih pri stavbnih društvih, industrijskih in hranilnih društvih, zadrukah itd. Skupaj znašajo torej v Angliji male vloge nad dve in pol milijarde šterlingov.

Zunanja trgovina

Terjatve naših izvoznikov v Nemčiji in Grčiji

Po podatkih Narodne banke so dosegle terjatve naših izvoznikov proti Nemčiji že vsoto 160 milijonov dinarjev. Izvozniki bodo morali zato čakati na plačilo svojih terjatev najmanj štiri mesece. Terjatve naših izvoznikov proti Grčiji pa so dosegle že znesek 10.700.000 dinarjev. Ti izvozniki pa bodo morali še dalje čakati, da pridejo do svojega denarja, ko izvozniki v Nemčijo.

Izvoznikom v Albanijo

Zbornica v Zagrebu sporoča, da je treba vsaki pošiljki v Albanijo priložiti izpričevalo o poreklu. To izpričevalo se dobi pri pristojni zbornici za trgovino in industrijo. Nadalje se mora naznačiti v fakturi za vsak zaboj brutto in netto teža.

Uvoz naših in bolgarskih vin v Češkoslovaško

Češkoslovaški listi so te dni objavili statistiko češkoslovaškega vinskega uvoza v prvi polovici tega leta. Skupno je uvozila Češkoslovaška okoli 40.000 hl v vrednosti 10 in pol milijona Kč. Največ vina je uvozila iz Italije, namreč 21.500 hl, nadalje je uvozila iz Španije 5.000, iz Jugoslavije 3000, iz Madjarske 2300, iz Francije 2000 in iz Nemčije 200 hl. Češkoslovaški listi propagirajo, da bi Češkoslovaška uvažala predvsem vina iz Podkarpatske Rusije in iz Slovaške, če pa že ni mogoče izhajati brez tujih vin, potem naj se uvažajo samo vino iz Jugoslavije in Bolgarske. Pri tem opozarjajo listi, da prihaja veliko vina iz Jugoslavije preko Italije pod italijanskim imenom. Listi pozivljejo zato vlado, da sklene z Jugoslavijo in Bolgarsko sporazum, po katerem bi se omogočil uvoz vina iz teh dveh držav na podlagi kompenzacijskih kupčij.

*

Avstrijska vlada namerava izdati industrijam za zimo raznih naročil za 10—15 milijonov šilingov, da s tem zmanjša brezposelnost.

Sovjetska vlada je stornirala vsa naročila v tvornicah v Lodzu. Sovjetska Rusija je bila doslej največji kupec tekstilne industrije v Lodzu.

V tvornici »Citroen« v Parizu so začeli na veliko odpustčati delavce. Vsak dan odpuste do 200 delavcev. Ker poseduje velik paket delnic podjetja neki ameriški avtomobilski koncern, ni izključeno, da bo delo v tvornici ustavljeno, da dobi ameriška avtomobilska industrija večja naročila.

Na Češkoslovaškem proučujejo vprašanje uvedbe uvoznega monopola za živino.

Med avstrijsko in francosko vlado se vodijo pogajanja, da bi Avstrija dobavila Franciji les v zameno za francosko pšenico.

Nemčija je sklenila s Palestino kompenzacijski dogovor, po katerem bo uvozila za 4 milijone mark pomaranč, izvozila pa za še enkrat toliko industrijskih izdelkov.

V avgustu je sovjetska Rusija izvozila blaga za 66-1, uvozila pa za 21-8 milijonov rubljev. V vseh prvih 8 mesecih t. l. je Rusija izvozila blaga za 266-6, uvozila pa za 150-9 milijonov rubljev in je bila torej njena zunanja trgovina aktivna za 115-7 milijonov rubljev. Največ je izvozila Rusija lesa, nafte, tobaka, premoga, konoplje in tekstilnega blaga, uvozila pa je zlasti železo in kovine, bombaž, kavčuk in električne stroje.

Madjarska je uvozila v septembru blaga za 28-3, izvozila pa za 35-7 milijonov pengov. Lani je bila v septembru Madjarska aktivna še za 17-8, letos pa samo še za 7-4 milijonov pengov. Ves letošnji madjarski uvoz je znašal po vrednosti 253-9, dočim je znašal v tem času lani 222-5 milijonov pengov. Kljub zmanjšanemu uvozu pa je aktivni saldo Madjarske padel od 45-9 lani na 29-5 milijonov pengov letos.

Anglija je v prvih 10 mesecih t. l. izvozila orožja za 3,6 milijonov funtov.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pije odrasli kot otroci z užitkom.

Iz trgovinskega registra

Vpisala se je nastopna tvrdka:

Mehanična tkalnica E. Klein, k. d., Limbuš. Obratni predmet: Izdelovanje, nakupovanje in razprodajanje vsakovrstnih tkanin. Komanditna družba. Osebnost jamčeca družabnica Erna Klein, trgovka v Limbušu. Prokurist: Ljudevit Klein. Tvrdko zastopa in za njo podpisuje družabnica Erna Klein.

Vpisale so se te izpremembe in dodatki:

Matija in Albert Tschinkel, parna žaga v Orčaricah. Pri besedilu in pri imenitku se črta umir družabnik Matija Tschinkel ter se vpiše pokojnikov sin Tschinkel Rudolf, da se glasi odstoj tvrdka: Tschinkel Rudolf in Albert.

Izbrisale so se te tvrdke:

Sigmund Pollak, izvozna trgovina z jajci in perutnine, Cankova — zaradi prestanka obrata.

Karol Jezernik in drug, podjetje za izdelovanje cementnega blaga, Celje. Javna trgovska družba — zaradi opusta obrata.

R. in Z. Pajk, izdelovanje in prodaja vseh vrst moškega perila, ovratnikov in samovozne, Celje — po predlogu.

Potschiwanshag Ignac, trgovina z mešanimi blagom, Gornja Muta — zaradi prestanka obrata.

Golja & Pavletič, Ljubljana, Selenburgova ulica — zaradi opustitve obrata.

Angela Čeh-Vrščič, trgovina z mešanimi blagom in delikatesami, Ljutomer — zaradi prestanka obrata.

Zmork Martin, trgovina z deželnimi pridelki, Marenberg — zaradi prestanka obrata.

H. Billerbeck, trgovina z mešanimi blagom, Maribor — zaradi opusta trgovine.

Fr. Derwuscheg, stavbno podjetje, Maribor — zaradi smrti imetnika in prestanka obrata.

Erste steiermärkische Draht- und Beteneinsatzzeugung Servat Makolter, Maribor. Obratni predmet: izdelovanje žičnih vložkov in trgovina z mešanimi blagom — zaradi prestanka obrata.

Diamant Viljem, trgovina z vsem v prostem prometu dovoljenim blagom »Artos«, Spodnja Hudičja — po predlogu.

Anton Ferencak, trgovina z mešanimi blagom, lesom ter deželnimi pridelki, Višnja gora — zaradi opusta izvrševanja trgovskega obrata.

Mihael Belec, trgovina z deželnimi pridelki, Noršinci — zaradi prestanka obrata.

Anton Grundner, umetni mlin in trgovina z deželnimi pridelki, Poljčane, zaradi prestanka obrata.

David Weisz, trgovina z vsemi vrstami poljskih pridelkov in njih izvoz, Rogaševci, zaradi prestanka obrata.

Matilda Szoklas, trgovina z vinom, Sv. Andraž v Halozah — zaradi prestanka obrata.

Mermolja in drug, trgovina z deželnimi pridelki, St. Ilj pri Mariboru — zaradi opustitve obrata.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Seznam spodaj navedenih povpraševanj po našem blagu je sestavljen od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine (Zavod za unapređivanje spoljne trgovine, Beograd, Ratnički dom) na podlagi vprašanj, ki jih je prejel iz tujine.

Na ta način je zbral Zavod velik naslovni material. Kdor se zanima za eno od ponudb ali povpraševanj, navedenih v seznamu, naj piše zavodu in pri tem navede: številko, pod katero je povpraševanje navedeno, točno označbo vrste blaga, način embalaže z ozirom na tržne uzance, razpoložljivo količino blaga, ceno, kalkulirano po možnosti cili pristanišče države, kamor naj gre blago ali pa franko naša meja, plačilne pogoje in rok dobave. Istočasno naj se pošljejo tudi vzorci blaga.

Zavod pripominja, da za boniteto tujih tvrdk ne jamči.

Če zahteva naša tvrdka nove možnosti za plačevanje svojih prispevkov v tujini, se objavi njena ponudba v posebnem biltenu, ki se brezplačno razpošilja tujim interesentom.

Les in lesni izdelki:

- 941 — Volo, zastopnik za doge;
- 942 — Saloniue, zastopnik za čepe in pipe lesenih sodov;
- 943 — Charleroi, janski les;
- 944 — Varese, orehovi furnirji;
- 945 — Korča, klinčki za čevlje, lesene pete za ženske čevlje, lesena kopita za moške in ženske čevlje;
- 946 — Tel-Aviv, zastopnik za vsakovrsten les.

Deželni pridelki in zdravilne rastline:

- 947 — Chicago, rezanci sladkorne repe, seme od maka in gorčice, sladka paprika;
- 948 — Hamburg, banatska repica;
- 949 — Trst, drobni in veliki pšenični otrobi;
- 950 — Tel-Aviv, suha povrtnina;
- 951 — Jadatille (Congo), živila;
- 952 — Agen, osušena povrtnina;
- 953 — Leipzig, seme od detelje in lucerne;
- 954 — Volo, zastopnik za povrtnino in sviloprežke;
- 955 — Athene, zastopnik za živila;

- 956 — Tel-Aviv, žitarice vseh vrst in fižol;
- 957 — Tunis, zastopnik za živila;
- 958 — Hrušov, zdravilne rastline in bolhač;
- 959 — München, koruza;
- 960 — Rotterdam, seno in med;
- 961 — Bruxelles, večje količine krompirja.

Sadje in vinarstvo:

- 962 — Praga, vino iz Ljutomerja;
- 963 — Tel-Aviv, osušeno sadje in konzerve;
- 964 — Jadatille (Congo), vina in likerji;
- 965 — Tel-Aviv, sveže in suho sadje, suhe češplje.

Proizvodi živinoreje, perutnine in ribarstva:

- 966 — Tel-Aviv, razen sir;
- 967 — Leipzig, volna;
- 968 — Orán, zastopnik za razne konzerve;
- 969 — Tel-Aviv, sir kačkavalj.

Rudarstvo in kovinski proizvodi:

- 970 — Dunaj, hromova ruda;
- 971 — Saloniue, zastopnik za kosirje in druge nože z eno klino za trganje grozdja;
- 972 — Dunaj, ceneni noži in nožiči;
- 973 — Le Caire, žice in razni železni izdelki.

Industrijski proizvodi:

- 974 — Newyork, volneno mazilo (lanolin);
- 975 — Korča, ricinovo olje, amonijakova soda, svinčeni sladkor, boraks;
- 976 — Milan, vse vrste gumbov iz stisnjenе kože, lesa, plute in iz drugega materiala;
- 977 — Port-Louis, zastopnik za razne industrijske predmete;
- 978 — Pariz, kemični in farmacevtski proizvodi;
- 979 — Bruselj, zastopnik za tiskane tkanine iz umetne svile.

Razno:

- 980 — Dunaj, ščetarsko blago, čopiči za britje, metle, pisarniške potrebščine kot tudi črtala itd.

vsa naša mladina brez izjeme. Saj je Erjavčeva knjiga naravnost pot k srčni kulturi, ki je baš v današnjih časih ne najdemo premmogo. Dajte to knjigo slovenski mladini v roke in imeli bomo mladino, kakršno si želimo. To bodi poudčrtano z vsem poudarkom!

Nove knjige

Miško Kranjec: Pesem ceste. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena kartonirani knjigi 45.— vezani 55.— Din.

Povest hrepenenja po sreči, ki leži daleč na koncu bele ceste, je Kranjčeva Pesem ceste. Naša kmetska dekleta te sreče ne najdejo, ker cesta prinaša samo razočaranja. A hrepenenje ostane vendarle živo in pesem ceste doni tudi po vseh žalostnih izkušnjah in po vsem trpljenju. Pesem ceste je zajeta iz fevdalnega življenja naše Slovenske krajine in opisuje življenjsko pot pcestnice Manke in njene hčere Eve. Predvsem pa je Pesem ceste knjiga naše Slovenske krajine in v tem pogledu so prednosti Kranjčevega peresa tako očitne, da je tudi najnovejše delo Kranjca na lepi literarni višini. Knjigo naše Slovenske krajine naj zato čita vsak naš človek.

Frana Erjavca: Zbrano delo. 2. zvezek. Určil Anton Slodnjak. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna. — Cena vezani knjigi Din 90.—

Drugi zvezek Erjavčevih zbranih spisov vsebuje njegove »Domače in tuje živali v podobah«. Popisal je te živali Fran Erjavce slovenski mladini v poduk in kratek čas, kakor je skromno bilo napisano v prvotni izdaji, a že takrat je silen pritok novih udov Mohorjeve družbe pričal, da so bile napisane vsemu slovenskemu narodu, tako zelo jih je bralo vse, mlado in staro. Kakor pripominja urednik zbranih del v toplo pisanem uvodu, je članstvo pri Mohorjevi družbi naraslo od 1. do 5. zvezka živali v podobah od 12 na 21 tisoč. Pač najbolj zgovoren dokaz, kako so ugajale Erjavčeve »Domače in tuje živali v podobah«. In če človek danes čita to Erjavčevo knjigo, mora konstatirati le eno, da bi bilo čudež, če ne bi ugajala še danes. Kajti s takšno ljubeznijo do živali, a pri tem tako zanimivo pisana knjiga se mora priljubiti vsakomur. In v današnjih časih ostrega materializma ima Erjavčeva knjiga še poseben čar, da jo more vsakdo čitati le z užitkom. Zlasti pa bi jo morala prečitati

Že v 24 urah

barva, plesla in kmilno snati obleke. Klobuke itd. Škrohl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perle tovarna JOŠ. REICH Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Dobave-licitacije

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 2. novembra ponudbe o dobavi 1000 kg cilindrskega olja in 300 kg pocinkane železne žice.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 2. novembra ponudbe o dobavi masli za jamske vozičke.

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 2. novembra ponudbe o dobavi 170 okenskih stekel in 70 omotov katarirane krovne lepenke.

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 2. novembra ponudbe o dobavi raznega prometnega materiala (železna žica, žebliji za krovno lepenko, podložne plošče, brodatarske verige, kreda, sidol, sveče, terpentini itd.).

Minerska komanda Kumbor sprejema do 5. novembra ponudbe o dobavi avto-materiala.

Vsi oglasi in pogoji so na pogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, če ni pri oglasu samem drugače navedeno.

Občni zbori

Redni občni zbor delničarjev Slovenske banke dne 10. t. m. zaradi splošnega žalovanja ni mogel biti in se zato sklicuje občni zbor na dan 31. oktobra ob 17. uri v družbenih prostorih v Ljubljani, Krekov trg 10. Delničje je treba založiti najmanj 8 dni pred občnim zborom.

Angleži o nemški umetni volni

Pomanjkanje deviz sili Nemce, da najdejo za vse sirovine, ki jih uvažajo iz tujine, nadomestilo doma. Tako so začeli izdelovati doma umetno volno in svilo (»Vistric« in »Wollstra«). Angleški strokovni krogi so mnenja, da ti umetni produkti ne pomenijo nobene resne nevarnosti za proizvajalce naravnih produktov. »Vistric« je treba primešati najmanj polovico volne, ker bi sicer njena kvaliteta preveč trpela. Wollstra-tkanine so solidne in izgledajo dobro, toda izgube hitro obliko, ker se zmečkajo. Blago iz teh umetnih produktov je zato manjvredno. Nemčija uvažala letno 350 milijonov funtov volne. Tudi če bi vsi Nemci nosili obleke le iz umetne volne, bi se vedno uvažala Nemčija 175 milijonov funtov volne. Po mnenju Angležev pa sploh ni računati s tem, da bi umetna volna tako popolnoma izrinila naravno volno.

Doma in po svetu

Letošnja Noblova nagrada za mir bi se morala podeliti, kakor predlagajo češkoslovaški listi, blagopokojnemu kralju Aleksandru.

Pisatelj Branislav Nušić je praznoval te dni svojo sedemdesetletnico. Odličnemu umetniku ter borcu za resnico in človeške pravice tudi naše iskrene čestitke.

Vse zabavne prireditve, tudi zabavne igre (kvaritanje, biljardiranje, itd.) so prepovedane do 21. novembra, dokler traja globoka žalost. V tem času so dovoljene le prireditve resnega značaja, gledališke in kino predstave, koncerti, sejmi in seštinki, toda brez godbe in zabave.

Po novem pravilniku bodo izdajala občinska oblastva potrdila, da so kmetje v smislu uredbe o zaščiti kmeta, samo onim kmetovalcem, ki so veljali kot kmetje že za časa svoje zadolžitve.

V Sarajevu so ustanovila društva »Napredak«, »Prosveta« in »Benevolentia« posebne fondе v počastitev spomina kralja Aleksandra. Iz teh fondov se bodo podpirali revni dijaki.

Češkoslovaški turisti so pustili v našem Primorju v letošnji sezoni okoli 300 milijonov dinarjev.

Generaloberst von Kluck je umrl v Berlinu v visoki starosti 88 let. V svetovni vojni je poveljeval 1. nemški armadi in je ogražal Pariz. Ustavitev ofenzive njegovih čet po vrhovni nemški komandi je bila eden glavnih vzrokov za poraz Nemcev v bitki ob Marini.

Po novem nemškem davčnem zakonu se morajo davčni predpisi tolmačiti po narodno-socialističnem svetovnem naziranju. Kdor je torej narodni socialist more računati na manjše obdačenje.

2500 mrtvih je zahteval levičarski punt v Avstriji.

Leteči dolg Nemčije je znašal koncem septembra 2243,5 milijonov mark, dočim je znašal koncem avgusta 2316,7 milijonov mark.

40 urni delavnik na teden uvedejo v Italiji. Zaenkrat pa bi se novi urnik uvedel v italijanskih industrijskih podjetjih le za pol leta, da se vidi, če more italijanska industrija plačevati delavcem za manjšo delovno dobo iste mezde. Z novim delovnikom bi dobilo zaposlitev od 300 do 400 tisoč novih delavcev.

Anglija bo znatno povečala svojo vojsko, ker so se razorožitvena pogajanja izjalovila.

Švicarska je podaljšala vojni rok svojih milicij za tri tedne.

Na veliki letalski tekmi iz Londona v Melbourn sta zmagala angleška letalca Scott in Black, ki sta preletela 20.000 km dolga pot v 2 dne, 22 urah in 53 minutah. Druga sta bila dva inozemska letalca. Dva angleška letalca pa sta padla s svojim letalom v Italiji na tla in se ubila, letalo pa je zgorelo.

Japonske oblasti so po dolgi preiskavi ugotovile, da se je japonski parnik Saki Maru za časa tajfuna potopil in da je utonila vsa posadka parnika, ki je štela 49 mož.

Znanih golobov v Benetkah se je lotila neka epidemija, da dnevno pogine do sto in več golobov.

Orjaško radijsko postajo nameravajo zgraditi narodni socialisti v okolici Berlina. Postaja bo imela 150 kilovatov, antenski stolp pa bo visok 250 metrov. Radijska postaja bo gotova v dveh letih.

Postne marke iz svile se uvedejo na Japonskem.

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo
Lastna prazarna za kavo in mlino za dišave z električnim obratom
Telefon št. 26-66 Centki na razpolago!

glasilo Županske zveze v Ljubljani, objavlja v svoji dvojni številki 19.—20. med drugim: Dr. Š. A.: Inkorporacija okolice mestom — Dr. Henrik Steska: O organizaciji drž. uprave v pokrajini in v okraju — Dr. V. K.: Uredba o občinskih uslužbenih — Vprašanja in odgovori — Razno.